

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік 20 кор.
на пів року 10 кор.
на чверть року 5 кор.
на місяць 170 кор.

За границею:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року 8 рублів
або 18 франків
Поодинокое число по 16 сот.

РУСЛАНИ

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Пашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о 5½ год. пополудни.

Редакция, администрация і експедиция «Руслана» під ч. 1. пл. Домбровського (Хорунщини). Експедиция місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застережене. — Рекламациі неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 с. від стрічки.

Противастрійські демонстрації в Італії.

(X) В Італії противастрійська горячка не лише не зменшила ся, але триває далі. Противастрійські демонстрації проявляють ся безнастанно в різних місцях, а італійське дневникарство невтомимо розголошує світови про сі подвиги італійських студентів і впливових людей поза їх плечима і вступає ся за ними. Caritán Francassá затрубив в півурядову дуду, а сей голос звучить неначе з табору іриденцистів. Поступованя ворохобних студентів не лише не ганять там, але навпаки майже оправдують. Публична опінія є вся одною думки, що «великодушні заяви в користь заневолених братів» в Австрії є зовсім зрозумілі. З великим обуренєм звертає ся півурядовий дневник проти Patria і Popolo romano за те, що они поважили ся зганити противастрійські демонстрації. «Може бути, пише згаданий дневник, що Patria затривожила ся заграничними взаєминами королівства. Шкода лише, що она не найшла слівця спочування для зневажених в Інсбруку братів». По тім вступі звертає ся проти Popolo romano, і закидає єму, що єго поглядів не поділяє публична опінія, що він фалшує правду і справі більше шкодить, як помагає. Клясичний іриденцизм не єствує вже. Одначе Італіянци будуть все пособляти національним правам своїх братів за границею в імені справедливости з усього серця. Вся Італія стоїть по стороні студентів, котрі вступають ся ревно за побідою справедливої справи. Італія хоче удержати союз з Австрією, але нехай ся остання стереже ся, вводити італійське правительство і правительственні сторонництва в суперечність з почуваннями італійського народу. Треба лише справедливости, а все добре скінчить ся. Се є справдешній погляд, правительство не має нічого спільного з тими заявами, але сей погляд був би висловлений, колиб навіть приятелі дневника з тим не згоджували ся.

Коли уявимо собі справдешне положенє, тоді голос Caritán Francassá покаже ся вельми зухвалім. Одним тхом говорить він про союз з Австрією і іриденцизм, як би се були справи з собою звязані нерозлучно. Указка на неутральність правительства італійського ще лучше характеризує фарисейську дволичність, яка виявляє ся в тім півурядовім дневнику. Ми знаємо, як справа стоїть з трисоюзною приязню Цанарделього, а так само, яке становище займають міродатні круги Італії супроти «суперечности з почуваннями народу».

Вжеж і італійському правительству виростає сей ворохобний рух понад голову, коли ректор університету в Римі був приневолений вчєра зачинити університет і заборонити збори студентів, а в австро-угорським консуляті були приневолені сконспінувати військо.

З канадійської України.

(Допись о. Плят. Філіса).

(Дальше)

Є і такі філософи, котрі кажуть: «Або мені моя мова або віра дали хліба в Галиції? Бігме, що не дали! Та й тут ще менше. А от, моя дівка, що йно трохи навчилася говорити по інглійськи, тай вже що місяця має 10 доларів. Таку мову я собі хвалю. Тай в їх вірі є також косьоби, є і ксьондзи і є Господь Бог. То йно в Галиції такий був порядок, щось мусів ся тримати одного. А ту хоч, то тримай ся, а не хоч, ніхто тебе не ме змушувати».

«Та — вам треба гадати о тім, — кажу я в одній місцевости, — щобиście мали якусь школу, аби ваші діти не забули по руски».

«О—о! — повідає мені один з гурту, — а ту будуть школи англійські, то наші діти навчать ся по англійки. А по руски — а по руски — то їм не богацько придасть ся. А от, Стасюкова дівка навчилася по англійки, та й якийсь француз взяв єї за жінку. Або єї влє? А далєбі, що добре, ще й як! Ліпше, як за Русняком. Русняк бє жінку, а Француз і робити не позволяє».

«А я би своєї гадаєте, не дав, як би йно який трапив ся», — докидає инший з громади».

«Та чому ні — відказала ціла громада. — З англійською мовою чи за муж, чи до штору (еклепу), чи до майни за баса (наставник над робітниками), чи де будь, — а в нашою нікуди».

І конклюдия з сего: бесіди нам нашої не треба, школи нам рускої не треба!» —

Не кажу, що нема ліпших виімків. Є ту і там одиниці, що суть свідомі і своєї віри (тих дуже мало) і своєї народности, і готові є в їх обороні до жертв. Але супроти гурту прочої маси ті одиниці майже зникають. Рівнож не кажу, щоби і та проча маса була такою нечувственою для віри і своєї бесіди з якоїсь злоби. Було би се кривдою таке про ню твердити. Она є такою просто з тої причини, що є, — прости їй Боже гріха — «непочитальною». Через непочитальність свою наш бідний чоловік не уміє найти міри, ні ціни як для віри так для своєї мови. Він їх мірить і цінить так само, як річи матеріальні, з котрими зріє ся.

Хотячи організувати таку масу, треба вперед стрясти з неї ту шкаралупу непочитальности. «Наші люди», — так їх характеризував один ту фармар досить влучно, — «нічого не знають і нічого не думають». Они навикли, аби за них все мислив хтось инший, війт, або псар, або свьященик, або хто будь, коби лиш не він сам. Пустити громаду, аби она щось мислила, то буде таке, як з тими кіньми, котрі доти йдуть згідно, доки суть в упряжи і в руках фірмана, а випрячи їх, то розбігають ся на всі боки, куди їх очи несуть. Як громада зачне мислити, то що голова, то розум, а рідко котра розумна. Наших людей, вперед, їм зачнуть мислити, треба «абрихтовати». Кождому треба перше вложити в голову і то твердо, що ти, чоловіче, є «Русин», що твоя мова є «руска», що твоя віра є «католицька», і як не будеш знав і тримав ся трох тих кавалків, то ти є «худоба». А як так перейде кождий таку екзецирку, то потім кождий неначе рекрут і через сон буде вам відповідати «я є Русин — моя бесіда є руска — моя віра є католицька, а як не знаю я тих трох кавалків, то я є худоба!» І як в тім

перейде кождий екзецирку, то лекше прийде ся єму щось і помислити о тім. Таку лекцію дав мені оттой фармар. І я знаходжу, що він сказав правду. Маса народу непочитальна, або, як він казав, неабрихтована, не уміє не то оцінити ваги в вірі і народности, але і мислити як слід про ті річи не потрафить. Тож коли прийде до него хто небудь, хто на єго лад піддасть готову думку, хочби і ложну і згубну, про віру царо-славну, про бесіду англійську — готов наш Русин емігрант пійти за ним. Такий то «твердий» в «своім» є наш чоловік.

З непочитальностию маси можна ще легко собі дати раду, але наш чоловік має ще одну глибоку ваду, котра працю над ним робить дуже мозольною і невдячною. Наші люди привезли зі старого краю недовірчивість до своїх, до всіх і до кожного. Єму ніхто не вірив і він не вірив нікому. Винувати єго за се — борони Боже! Він же прецінь, куди поступив ся, чи до віята, чи до коршми, чи в суд, чи в инший уряд — всюди єго поштуркували, ба й кривдили. Скрізь відходив віч з чимраз глибошою раною, що єму нігде правди не здібати. Вкінци дійшов до того психічного самозаховачого зміслу, щоби нікому не вірити. І не вірив в дійсности нікому, ні сусїдови, ні братови, ні панови, ні хлопови, ні свьященикови. Він вкінци навіть не знає, що він не вірив нікому — от як тота бабка, що приходив до свьященика, та обжаловує себе, що поскоромила ся молоком в середу.

Свьященик єї каже: «то не грїх їсти молоко в середу, — можеш їсти».

— Ну — ну — каже бабка, — але то не можна, то грїх.

— Кажу тобі не грїх, — повторяє свьященик, чи чуєш, що то не грїх?

— Ну — ну, та я чую, що єгомосьць по-відають, але то грїх. Ах Боже.

Говори єї і десять разів, а она — своє — і не є навіть свідомою, що она «не вірив».

З недовірчивостию маси праця дуже тяжка. Через неї люди наші йдуть всі «люзом», як то кажуть — не держать ся разом. Як мають йти разом, коли один другому не вірив в слово, не вірив в щирість, не вірив в прості наміри?! Не повірив, хоч би ти і кляв ся перед ним, бо він сам уміє клясти ся на брехню. Звідси повно і тут в Канаді сварок, гнівів, позиваня до суду. Жадза народність не дає ту в Едмонті, чи в Форті тільки позвів, як наша. З тою язвою недовірчивости і ми стрічаємо ся на кождім кроці. Хоч нас люди тут дуже люблять — а я таки пересьвідчений, що маса нам недовіряє. Хтось пустить байку, що ми є французські свьященики, лиш навчили ся по руски говорити. Та байка скрізь кружила, і ділала се, що много дивило ся на нас недовірчиво знід ока. А однак крили ся перед нами з тою байкою, — знов з недовірчивости, — аж случайно вийшла она на верх.

На недовірчивість нема вже абрихтунку, так як на непочитальність. Єї треба ломити совісною працею, з котрої родить ся певна повага, справедливо заслужена. Повагою відтак, опертою на праці, недовірчивих потягнути можна до зложеня недовіря і до податности словам та радам.

Такий то матеріал, над котрим нам приходиться ся працювати. Непочитальний в вірі, недовірчивий на наше слово, не віруючий ні са-

мому собі, нікому, з ким живе, сварливий і процесуючий ся.

(Дальше буде).

О. Іван Гушалевиц,

бувний катехит академічної гімназії у Львові, б. посол до союму і до державної ради, упокоїв ся у Львові дня 2. червня с. р. Похорони відбудуть ся в четвер дня 4. с. м.

Нині мабуть мало хто тямить, чим був колишній і яку ролю відіграв він в історії розбудження галицької Русі — в такім забуттю жив о. Гушалевиц в останніх літах. Пригадаємо що найважливіше з життя Покійника.

Іван Гушалевиц родив ся дня 4. грудня 1823. р. в селі Павшівцях, чортківського повіта, де его отець, Никола, був заможним господарем. Крім Івана було у него ще девять дітей. Гушалевиц учив ся зразу церковної азбуки у павшівського дяка, Пухельського, опісля в сусінім селі, Базарі, де була народна школа із польською викладною мовою. Потім дістав ся до василіявської школи в Бучачі, де учено по німечки. Гушалевиц учив ся гарно, за що наділено его навіть золотою медалю. По укінченню гімназії в Бучачі, переїс ся він до Львова і вступив ту до рускої семінарії та став слухати філософії (нинішня VII і VIII класа), а по двох літах став студентом богословія. Рівночасно студіював він естетику, історію філософії та педагогіку. Діялось се около 1848. р. Відомі заверухи сего часу зачіпили собою і наших богословів і спонукали їх до якої-то організації. От і під проводом Гушалевица утворило ся між богословами товариство, котре постановило собі за задачу складати пісні під ноти. Таким робом появило ся тоді кілька пісень патріотичного змісту, котрих автором був покійний. Цікаво ще згадати з тих часів, що Гушалевиц виголосив 7. мая 1848. р. в день уродин цісаря Фердинанда по руски промову до зібраних професорів, питомців та многих достойників. Була се одна із перших бесід у рускій мові в духовнім семінарі. Також не можна поминути свого рода «сецесії» підчас університетської ради. Іменно тоді вибирали всі виділи своїх представителів і висилали їх на «університетську раду». Рускі питомці вибрали Гушале-

вица і ему припала як-раз президія. Та коли один з бесідників став говорити про вислане депутати до цісаря в справі зложеня гр. Стадіона з уряду, запротестували рускі питомці проти сего в той спосіб, що опустили збори під проводом Гушалевица. По укінченню семінарії оженив ся Гушалевиц із Павліною Кисілевською, донькою пароха в Струтині вижнім, а незабаром зістав він (1849. р.) провізоричним учителем рускої мови в домініканській гімназії у Львові. В серпні 1849. р. висвятив ся він, а в вересні одержав місце заступника катехита в VII і VIII кл. той гімназії. Від 1853—1861. р. пробував він яко парох в Янівці, долиньського деканата, а 1861. р. зістав дійсним катехитом при академічній гімназії у Львові. В тім самім році вибрано его послом до кравого союму, а 1870. послом до державної ради. В 1889. р. пішов покійний у відставку і жив аж до кінця свого життя у Львові.

Отсе були би найважливіші дати із життя Гушалевица: Видно з того, що він брав живу участь в народнім руху Русинів того часу.

Не менша є его участь і в літературі. На тім полі розвинув він незвичайно плідну діяльність. Вже будучи в гімназії став писати верші на німецькій мові. Перший раз публічно вислухав він в 1846. р. з стихами в честь митрополита Левицького. В 1848. р. виходить перша збірка его творів (числом 10). З того часу піше він дуже багато аж до 90-их років. Та головну вагу для нашого письменства мають его твори, написані перед битвою під Садовою (1866. р.) то є перед часом, коли галицькі москофіли виступили отверто із своєю програмою. Від тоді починає ся зворот в діяльності покійного. Він перекидує ся рішучо на сторону москофілів, починає писати свої твори мішаною паламарщиною, а навіть посуває ся до того, що в одній із поезій, виданих 1879. р., кидає прямо анатему на Українців... Від того часу слабне і его значінє в літературі, яке він здобув собі поредтим особливо своїми поезіями, зложеними мелодійним віршом — він переходить в цілковите забутє.

На конець згадаємо ще про деякі з его поезій. Вони здобули собі широку популярність між галицькими Русинами головно яко пісні. Ту належать: «Мир вам братя», «Щастє нам Боже», «Де є руска вітчизна», «Красна зоре, подиви ся», «Закувала завуленька»; казка «Вовк, баран і лис». Також его мелодрама «Підгір'я» удержала ся до нині на нашій сцені і подобає ся загально, не так задля змісту, як задля чудової музики

Вербичково. Коли Гушалевиц яко лірик може заняти не зівсім послідне місце в нашій літературі, то яко епік (пр. «Гальшка Острожська») станув він без порівняня низше. Взагалі для галицької Русі прислужив ся Гушалевиц в першій мірі яко народний діяч і один з тих, котрі без огляду на їх пізнійший занепад причинили ся хоч дещо до розбудження галицьких Русинів. Гушалевиц видавав навіть через дуже короткий час дві часописи в 1849. р. «Ниву» і «Пчолу». Та послідна цікава особливо тим, що в ній помістив Яків Головацький Івана Котляревського «Оду до князя Куракина» (була се перша поява сеї вірші друком). Через якийсь час підписував Гушалевиц «Зору галицьку» яко відвічальний редактор. Покійний пробував сил також на науковім полі (пр. розвідка про «Слово о полку Ігоря», дещо із теологічних наук і ин.), писав численні дописи, помістив дещо прозою із белетристики пр. «Временнику» і ин. Взагалі, як бачимо, его діяльність була дуже широка і різнородна і годить ся нині над его могилою сказати щире слово і заравом висказати жаль, що він звернув ся на невласливу дорогу. В. с. п.

Я. А. Г.

З близька і далека.

Про польські веци у Львові і Жовкві піше сама польська праса, що не стоїть на услугах Вшехполяків дуже негідні річи. І так петербургский Край піше про ініціаторів львівського «вєцу народового»: «Минулого року здавало ся Вшехполякам, що на сам клич «вєцу народового» збігнуть ся люди зі всіх сторін і що се буде сойм представителів репрезентуючих країну від одного моря до другого. Охолонули нині знатно, бо замість союму будуть мали приватні збори і числять що найбільше на біскупів. Але тих, занятих у себе дома душпастирством, запевне віче не буде оглядати. І скінчить ся все на відчитаню рефератів, які будуть повторенєм сего, що ми віддавна вже читали в часописях, які трудять ся спеціально підпираниєм «народових інтересів». Ще досадніше відзнає ся львівський сатиричний двотижневник «Małpie Zwierciadło», про ролю яку на вічу відіграв на амбоні кс. Громніцький з Бучача. Сей душехач сьпівав навіть рускі пісні підчас проповіді, як «Пречистая Діво» та «Мир вам братя», а се знов доказ, що було там на вічу досить

Богдан Лєський.

Василь Стефаник.

(Дальше).

Слідуючу збірку видав Стефаник в рік пізнійше в Золочеві. Єсть то також мала і непоказна книжочка, що від першої новелі зове ся «Камінний хрест»¹⁾. Саме та перша новеля, чи, як автор каже, студія, приносить нову тему, еміграцію хлопську.

Зриває ся велика заверуха, відриває нарід від рідної рілі і гонить ним за море. Плачуть, шаліють з жалю, але їдуть. Самі не знають, куди і на яку долю, а їдуть, бо таке на них прийшло...

Старий ґазда, Іван Дідух, що ціле життя гірко робив, разом з кониною віз тягав і гній в мішку так довго на крем'янистий горб дьгав, аж горб той збіже вродив, той Дідух вибирає ся до Канади.

Діти і жінка того хочуть тай мусить.

Спросив людей і пращає ся а вози на по двірю чекають.

Жаль, поспіх, гостинність, любов до всього, що серце полюбало а кидати мусить, зливають ся ту в один дикий акорд.

Здає ся, що проста душа хлопська не вдержить такої душевної бурі і що Дідух, разом з цілою хатою переминають ся на хвилину в один образ болю і розпуки.

— Озьміт та вгатіт ми сокиру — кличе —

отут у печінки, та може той жовч пукне, бо не витримаю!

Люде, такий туск, такий туск, що не памятаю, що ся зо мнов робит!

А за хвилино знов з чаркою поміж людьми ходить та припрошує їх, щоби їли та пили без «цирамонії» — і тільки слеза котить ся по его чорнім лиці, як перла по скалі.

— Дьядю, чуєте, то вже час виходити до колії, а ви розсьпівали ся як за добро-миру.

Іван витріщив очи, але так дивно, що син побілів і подав ся назад тай поклав голову в долоні і довго щось собі нагадував. Устав ізза стола, підійшов до жінки і взяв єї за рукав.

— Стара, гай, машір инц, цвай, драй! Ходи уберемо ся по панцки тай підемо нанувати.

Вийшли обоє.

Як уходили назад до хати, то ціла хата заридала. Якби хмара плачу, що нависла над селом, прірвала ся, якби горе, людське горе дунайську загату розірвало — такий був плач.

...Михайло їмив Івана за барки і шалено термосив ним і верещав як встеклий.

— Мой, як-сь ґазда, то фурни тото катранє з себе, бо ти виполічкую як...!

Але Іван не дивив ся в той бік. Їмив стару за шию і пустив ся з нею в танець.

— Польки мені грай, по панцки, мам гроші!

Люде задеревіли а Іван термосив жінкою, якби не мав уже гадки пустити її живу з рук. Вбігли сини і сьломіць винесли обоїх із хати.¹⁾

Богато творів повстало на тлі еміграції галицького хлопа до Америки, але жаден з них не представив з такою невмолимою правдою

трагедії хлопського серця, коли той хлоп шаленим розгоном пертий, відриває ся від батьківщини та жене в сьвіт за очі¹⁾.

Нераз, не два видів Стефаник сей журавлиний лет.

Будучи в Кракові, на університеті, часто виходив він на дворець залізничий та приглядав ся, як їхали переселенці, сумні, нужденні, мов засуджені на смертельну кару. А відтак вертав домів з лицем зворушенням і так дуже зневоленям, мов по недузї якій, або по душевній борбі. Головою товк до стола і плакав, як дитина, пишучи свою студію. І ті болі генези лягли на его творі незатертим клеймом. Єсть се найвисший ліричний тон в цілій дотеперішній, так званій еміграційній літературі, подібно як єї найповнійшим епічним висловом єсть Конопницької «Pan Balzer».

Привносить друга Стефаникова збірка еще одну новість, «Вечірню годину», сердечні спомини з дитинячих літ, коли автор, як малий хлопчина нас вівці з сестрою на полі, а мати прийшла до них, взяла его на коліна і сьпіванок сьпівала. А тепер? Сестра умерла, на гробі матери теж білі вищаї зацвили. «Був я там раз. Сидів межі тими гробами і нагадала ся мені мамина сьпіванка... Посидів я там тай пішов з могили. Лиш вишневий цвіт з гробів летів за мною, як коли би тим цвітот сестра і мама просили, абим не йшов...»²⁾.

Крім того кілька образків так темних і безвідрадних, як в першій збірці (Сьвятій вечер, Діти, Лан) і один проміньчик сонця у темну темницю, се — Підпис.

¹⁾ Przegląd powszeczny, marzec 1902. Pogląd na ukraińską literaturę w r. 1901.

²⁾ Камінний хрест. Стор. 82.

¹⁾ Камінний хрест. Студії і образки. Золочів 1900. Сторін 82, 16⁹.

¹⁾ Камінний хрест. Стор. 27.

К на серию 3159 ч. 45; 40.000 К на с. 3159 ч. 52; 20.000 К на с. 942 ч. 30; по 10.000 К виграли с. 1591 ч. 41 і с. 2841 ч. 40; по 4.000 К с. 2012 ч. 9 і с. 2693 ч. 61; по 2.000 К с. 530 ч. 1, с. 1008 ч. 8 і с. 2116 ч. 29.

Вісти господарські, промислові і торговельні.

Рахунок Краєвого Товариства кредитового урядників і священиків, стоваришена зареєстрованого з обмеженою поручкою у Львові, за місяць май 1903.

I. Стан довжний:

1) Удїли членів	11.358 К 46 с.
2) Фонд резервовий	673 „ 22 „
3) Вкладки щадничі	
а) стан на початку	
мая	К 68.595 с. 14
б) вложено в	
маю	„ 7.735 „ 58
разом К 76.330 с. 72	
в) винято в	
маю	К 5.312 „ 54
Позістає з кінцем мая	71.018 К 18 с.
4) Сальдо побраних процентів	2.338 „ 51 „
5) Побрана провізія від посередництв в обезпеч. жит.	236 „ 56 „
6) З рахунку ріжних сторін	36 „ 39 „
7) Непіднята дивіденда	107 „ 25 „
Сума	85.768 К 57 с.

II. Стан чинний.

1) Позички удїлені на скрипти і векслі:	
а) стан на початку	
місяця	К 69.633 с. 72
б) удїлено в	
маю	„ 13.550 „ —
разом К 83.183 с. 72	
в) сплачено в	
маю	„ 6.914 „ 41
Стан з кінц. мая	76.269 К 31 с.
2) В щадницї почт. (оборот чековий)	424 „ 09 „
3) Льокації в товариствах кред. і банках	6.748 „ 71 „
4) Движимости	451 „ 80 „
5) Кошти заснованя	386 „ 30 „
6) Кошти адміністрації	334 „ 98 „
7) Готівка в касї з 30. мая 1903	1.153 „ 38 „
Сума	85.768 К 57 с.

Членів прибуло 11, убуло —, остає з кінцем мая 1903 всіх членів 261 з 300 декларованими удїлами в сумї К 15.000.—. Удїл членський 50 кор. платний також ратами; вписове 2 К. Товариство приймає вкладки щадничі в кожній висотї і опроцентовує їх по 4½% з піврічною капіталізацією, — позички удїляє на 7% враз з коштами адміністраційними. — Також посередничить Тов. в заключуваню обезпечень житєвих всякого рода. Адреса: Львів — Ринок ч. 10.

Львів дня 31. мая 1903.

Дирекция:

Надіслане.

Спеціалїст недуг горла і грудий

Др. ЕВГЕН ОЗАРКЕВИЧ

довголітний лікар клінічний і заведеня лічного в Щавниці, ординує постійно у Львові, ул. Корняків ч. I, II пов. (Народний Дім).

11(52-?)

„Тревоги автора і видавника“
(гумористична подїя з натури)

О. Я. Кониського

можна набувати в Адміністрації «Руслана» та в обох руських книгарнях у Львові.

Цїна примірника на велїновім папері вносить всего 30 сот. (з поштовою пересилкою 35 сот.).

— Краєва Рада шкільна апробувала слїдуючі виданя Руского Тов-а педагогічного на нагороду ильности і до бібліотек шкіл народних:

	(брошуров.)	(оправл.)
Оповіданя для дітїй	40 сот.	54 сот.
Оповіданя Катренка	40 „	54 „
Оповіданя Коцюбинського	40 „	54 „
Переклади Кримського	40 „	54 „
Дитячі оповіданя, Мамин Си-біряка	30 „	54 „
Байки Пушкіна	30 „	„
Оповіданя Марка Вовчка ч. I	30 „	44 „
Марта Борецка	40 „	60 „
На прїчках	30 „	44 „
Народні думи, д-ра Пачовського	40 „	60 „
Казки, гр. А. Толстог	40 „	54 „
Поеми, О. Кониського	30 „	44 „
Покарана лож, комедійка	20 „	34 „
Малій сьвітанник	20 „	„
Серед цвітїв, комедия в 2 діях	16 „	30 „
Лєв Микита, Гете-Франко	1 К	1 К 30 „
Перша китичка, Ярошинської	20 сот.	„
Друга китичка, Ярошинської	20 „	„
обі разом		54 сот.
Андерсен, Казки IV і V ч.	50 „	2 К 90 „
5 частий разом опр.		„
Для шкіл видїлових апробовано:		
Дивні пригоди комаха, Сан-гвіна	48 сот.	75 сот.
Інститутка, М. Вовчка	40 „	60 „
Шекспїр в повістках	30 „	60 „

Зарваницю

поему Василя Щурата можна замовляти лише в Ставропільській книгарні у Львові,

ул. Руска ч. 3. Цїна з поштовою оплатою 25 сот.

Парохія до заміни!

Місто повітове, гімназия, 4 стації залїзн. в місци, підгірська рівнина; для старшого свьашченика дуже вигідна.

Близша відомість у о. Евг. Даниловича, Радівці (Radautz) на Буковині. 52(3-5)

„Напівник церковний“

виданий бл. п. Ігнатїєм Полотнюком в Перемишлі, можна набувати у тогож жени під адресою: Катерина Полотнюк, вдова по півци катедральнім в Станиславові, ул. Собїського ч. 50.

Цїна брошуров. прим. 4 К.

Оправного в пів-полотно 4 К 50 с.

Оправного в полотно 5 К.

Пересилка постова 60 сот.

За певну і добру льокацію поручаємо

- 4 ½% листи гіпотечні
- 4% листи гіпотечні коронові
- 5% листи гіпотечні преміовані
- 4% листи товариства кредитового земского
- 4½% листи Банку краєвого
- 5% облігації Банку краєвого
- 4% позичку краєву
- 4% облігації пропінацийні і всїлякі ренти державні

Тї папери продаємо і купуємо по найточнійшїм курсї деннім.

КОНТОРА ВИМІНИ

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ Гіпотечного

Найновїший твір
Л. Лопатинського

„ПАРАЦЯ“

комедия в 3 актах зі сьпївами (з побуту літників)

відзначає ся невичерпаним йовїяльним гумором і жвавим діяльогом. Ся комедия збогачує знатно галерию тишів у наших народних штуках так з кругів селян, як і міщухів. Сьмішність ситуацій і характерів розміщена рівномірно між мужиків і панів, і тому ся комедия надає ся надзвичайно до вистав по читальнях, бо селянин не буде тут бачив себе як звичайно в комедїї уполсїдженім недотепою, але противно має нагоду посьміятися трохи і з містових літників. Попри те все сей твір носить на собі знамя етичної і патріотичної сьвідомости.

→ Цїна 2 кор. ←

Набути можна у накладчика С. Горуна у Львові, пл. Домбровського ч. 1, і в книгарнях.

Товариство взаїмних обезпечень

ЛЬВІВ РИНОК Ч. 10. **„ДНІСТЕР“** ДІМ „ПРОСВІТИ“

одинокє руске товариство асекураційне, заснованє в 1892. р.

обезпечает будинки, движимости, збіжє і пашу против шкід огневих, лобирає умїрковану оплату премїї, а чистий зиск т. є надвишкю з оплат роздїляє межї членів яко звороти; в послїдних трєх літах виносил зворот 8%.

ДНІСТЕР виплачує шкоди дуже скоро а оцінку шкід переводить разом з делегатом і місцевими членами. За 10 літ виплатил 6.064 відшкодовань в сумї 3,187.258 К.

ДНІСТРА полїси приймають при позичках Банк краєвий і каси ошадности.

ДНІСТЕР посередничить при обезпечєнях на жите в краківскім Товариствї, відстунає часть провізії з таких обезпечєнь на рускі добродїїні цїли; длятого на жите треба обезпечити ся тїлько через „Дністер“.

ДНІСТРА фонди виносять з кінцем 1902. р. 838.364 К і всї умїщені в цївних паперах пупїлярних.

ДНІСТЕР удїляє агєнції селянам особливо там, де еще не роблять дотеперїшні агєнти.

ДНІСТРА агєнти заробили вже 432 тисячів корон провізії.